

Eerste lijn: herstelgerichte psychiatrische zorg (H002089)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Nederlands	Gent	werkcollege hoorcollege
----------------	------------	------	----------------------------

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Vanheule, Stijn	PP08	Verantwoordelijk lesgever
-----------------	------	---------------------------

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	3	A
Micro-credential Eerste lijn: herstelgerichte psychiatrische zorg	3	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de psychologie (afstudeerrichting klinische psychologie)	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Chroniciteit, destabilisering en stabilisering, herstel, veerkracht, emancipatie, empowerment, rehabilitatie, psychose, verslaving.

Situering

Dit opleidingsonderdeel is een onderdeel van de vakken uit de opleiding klinische psychologie die zich richten op interventies (Blok 4) en heeft als doel om studenten te laten kennismaken met herstelondersteunend werken bij complexe psychiatrische problemen. De focus ligt op psychose.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- De volgende kernbegrippen worden theoretisch besproken, gesitueerd binnen ruimere maatschappij- en mensbeelden, en belicht vanuit klinisch en onderzoeksoogpunt: klinisch herstel, persoonlijk herstel, maatschappelijk herstel, herstel als existentieel proces, stigma, macht in de hulpverlening, ervaringsdeskundigheid, medicalisering
- Qua klinische problematieken focussen we op vormen van psychotische ervaring en op hoe deze kunnen stabiliseren.
- Bijzondere aandacht gaat uit naar hoe hulpverleningsinitiatieven best georganiseerd worden wanneer het accent ligt op herstel binnen een problematiek, en niet wordt vertrokken vanuit een therapeutisch ideaal dat gericht is op het elimineren van een problematiek.
- De rol en functie van assessment binnen herstelondersteunende psychiatrische zorg.
- De rol, werking en functie van gesprekstherapie, ontmoetingsplaatsen, aanloophuizen, residentiële zorg, straathoekwerk, kwartiermaken, ervaringsdeskundigheid en zelforganisatie.

Begincompetenties

Eindcompetenties

- 1 Inzicht hebben in de kernbegrippen 'chroniciteit', 'destabilisering' en 'stabilisering', 'herstel', 'veerkracht', 'emancipatie', 'empowerment', en

- 'rehabilitatie'; in het bijzonder bij psychose en verslaving.
- 2 Inzicht hebben in dynamieken van exclusie en stigma bij psychiatrische zorg.
 - 3 Inzicht hebben in het belang van een niet-abnormaliserende en sterkte-gerichte focus in assessment.
 - 4 Inzicht hebben in de centrale rol van de ontmoeting en creativiteit bij herstelondersteunende interventies.
 - 5 Inzicht hebben in de rol, werking en functie van ontmoetingsplaatsen, aanloophuizen en zelforganisatie.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Practicum

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Dit opleidingsonderdeel gaat binnen de context van de werkcolleges en practica uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Tijdens de lessenreeks wordt toegelicht wat hieronder verstaan wordt.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Helden van de de hulpverlening
 Richtprijs: € 25
 Optioneel: nee
 Taal : Nederlands
 Auteur : Dulsster, D.
 ISBN : 978-9-02092-651-4

Type: Handboek

Naam: Waarom een psychose niet zo gek is - Het verhaal achter hoop en herstel
 Richtprijs: € 25
 Optioneel: nee
 Taal : Nederlands
 Auteur : Vanheule, S.
 ISBN : 978-9-40147-767-3
 Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Type: Slides

Naam: slides
 Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
 Optioneel: nee
 Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Reader

Naam: artikels - verplichte literatuur
 Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
 Optioneel: ja
 Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

- Price-Robertson, R., Obradovic, A., & Morgan, B. (2017). Relational recovery: beyond individualism in the recovery approach. *Advances in Mental Health, 15*(2), 108-120.
- Slade, M. & Longden, E. (2015). Empirical evidence about recovery and mental health. *BMC Psychiatry, 15*, 285.
- Stuart, S., Tansey, L., & Quayle, E. (2017). What we talk about when we talk about recovery: A systematic review and best-fit framework synthesis of qualitative literature. *Journal of Mental Health, 26*, 291-304.
- Vandekinderen, C., Roets, G., Roose, R., & Van Hove, G. (2012). Rediscovering Recovery: Reconceptualizing Underlying Assumptions of Citizenship and Interrelated Notions of Care and Support. *The Scientific World Journal*, Article ID 496579.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet-periodegebonden evaluatie (5 punten)

- 5 punten staan op het schrijven van een paper
- Participatie aan practica is verplicht en ongewettigde afwezigheid wordt gesanctioneerd maar aanwezigheid staat niet op punten. Gemiste practicumbijeenkomsten worden gecompenseerd via een schriftelijke taak. Voor elke ongewettigde afwezigheid op een practicum sessie wordt 1 punt afgetrokken voor niet-periodegebonden evaluatie. Voor elke schriftelijke vervangtaak die niet wordt ingediend, wordt 1 punt afgetrokken voor niet-periodegebonden evaluatie.

Eindscoreberekening

De periodegebonden evaluatie telt mee voor 75% en de niet-periodegebonden evaluatie voor 25%.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meer onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt.

Om te slagen voor het opleidingsonderdeel moet het eindcijfer minstens 10/20 zijn en moet op alle onderdelen van de evaluatie minstens het equivalent van 8/20 worden behaald. Indien het eindcijfer toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (nl. 9/20).

Indien voor minstens één onderdeel van de evaluatie minder dan 8/20 werd behaald, kan men niet gedelibereerd worden voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien de eindscore toch een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-gedelibereerd cijfer (nl. 7/20).

Deelresultaten waarop de student minstens de helft van de punten verworven heeft, kunnen overgedragen worden naar een volgende examenperiode binnen hetzelfde academiejaar. Deelresultaten worden nooit afgerond.